

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ

Держпром, 9 під'їзд, 4 поверх, м. Харків, 61022, тел. (057)705-02-88, факс (057)705-09-39
E-mail: priemnaya@dniokh.gov.ua, веб-сайт <https://dniokh.gov.ua>, код ЄДРПОУ 02146446

Керівникам закладів вищої, фахової
передвищої та професійної
(професійно-технічної) освіти
(за списком)

**Про алгоритм дій у разі виникнення
надзвичайної ситуації**

Шановні керівники!

У зв'язку із рішенням Ради національної безпеки України щодо введення надзвичайного стану в Україні, Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації направляє вам Порядок дій населення при оповіщенні про загрозу виникнення надзвичайної ситуації воєнного характеру.

Просимо Вас зазначену інформацію довести до працівників закладу та учасників освітнього процесу.

Також надаємо схему пунктів укриття для населення за посиланням:
<https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=16g3PB0LSZYAsrrAuiXZuxEBVaN0&ll=49.97886395923886%2C36.27678998529782&z=11>.

Додаток: 4 арк. в 1 прим.

Заступник директора Департаменту –
начальник управління науки, вищої,
професійної освіти та кадрового
забезпечення

Володимир ІГНАТЬЄВ

Сергій Чугаєв 705-03-04

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000A43C1C007C0D9A00

Підписувач Ігнат'єв Володимир Васильович

Дійсний з 06.10.2021 14:50:49 по 06.10.2023 14:50:49

ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ

№ 01-31/979 від 23.02.2022

Порядок дій населення при оповіщенні про загрозу виникнення надзвичайної ситуації воєнного характеру

Якщо ви чуєте безперервну роботу електросирен протягом тривалого часу (більше 3 хвилин) – це означає сигнал тривоги – «Увага всім!».

Вам потрібно включити засоби передачі інформації для прослуховування екстрених повідомлень. У повідомленні буде доведено інформацію про загрозу, методи та способи захисту населення від неї, заходи щодо забезпечення безпеки.

До засобів передачі інформації в Харкові належать: канал телебачення UA:Харків філії «НСТУ» «Харківська регіональна дирекція» або UA:Українське радіо Харків на частоті 106,1 МГц (в місті Харків), якщо таких немає, постарайтеся дізнатися інформацію у сусідів, родичів, знайомих.

Також, заздалегідь необхідно визначитись з місцями у яких ви будете укриватись. Це може бути станція метрополітену, підземний перехід, підвал вашого або сусіднього будинку тощо. Інформацію про наявність захисних споруд та найпростіших укриттів (підвалів) можна отримати в місцевих органах влади, органах місцевого самоврядування. Для міста Харків це – районні адміністрації, дільниці КП «Жилкомсервіз», КП «Міський інформаційний центр» за посиланням: <https://smart.gis.digital/>.

Також, інформацію можна отримати за посиланням на обласну інтерактивну карту захисних споруд та найпростіших укриттів: <https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=16g3PB0LSZYAsrrAuiXZuxEBVaN0&ll=49.97886395923886%2C36.27678998529782&z=11>

Якщо ви не встигли прибути до визначеного укриття, при артилерійському обстрілі або авіаційному нальоті Вам необхідно знати наступне:

Головна Ваша мета - уберегтися від уламків та впливу ударної хвилі.

Якщо ви знаходитесь в квартирі та отримали інформацію про можливі обстріли:

- Потрібно якнайшвидше покинути приміщення.
- Якщо є підвал – спуститись у підвал. Якщо підвалу немає, – спуститись на нижні поверхи. Що нижче, то краще. В ідеалі – всім на перший поверх.
- Необхідно зайти у внутрішню кімнату, чим більше бетону навколо, тим краще (знайти несучі стіни), можна використовувати ванну кімнату або туалет, тамбури, комори. Вікна можна обладнати диванними подушками (великими, щільними, але краще мішками з піском), закрити масивними меблями, але не порожніми.
- Якщо всі кімнати зовнішні – вийти на сходовий майданчик.

У жодному разі не знаходитися поблизу вікон!

Якщо обстріл застав Вас у квартирі (приватному будинку) і переміщення в укриття пов'язане з виходом на відкритий простір (двір, вікна, не капітальні будівлі) набагато безпечніше буде, в тому місці, яке було обрано заздалегідь, сісти (лягти) на підлогу біля стіни і обхопити голову руками - чим нижче людина перебуває при попаданні снаряда, тим більше шансів, що її не чіпатиме осколком.

Якщо місце не вибрано заздалегідь або ви не можете до нього дістатися - падайте в глухий кут (до стіни) головне - подалі від вікон та інших відкритих просторів.

Якщо ви у громадському місці (магазині)

Знайти місце подалі від вікон та скляних вітрин, сісти (лягти) на підлогу та прикрити голову руками, якщо є цокольний поверх і дозволяє обстановка спуститися.

Якщо ви на роботі

Необхідно заздалегідь знайти внутрішнє приміщення, чим більше бетону навколо, тим краще (знайти несучі стіни), сісти (лягти) на підлогу притиснутися до основної бетонної стіни, прикрити голову руками.

Якщо ви знаходитесь на вулиці

Якщо ви почули свист снаряда (він схожий більше на шарудіння), а через 2-3 секунди – вибух, одразу падайте на землю. Не панікуйте: те, що ви чуєте сам звук польоту, означає, що снаряд пролетів досить далеко від вас, а ті секунди перед вибухом лише підтвердили досить безпечну відстань. Однак наступний снаряд полетить ближче до вас, тому замість самозаспокоєння швидко та уважно озирніться навколо: де можна сховатися надійніше?

Якщо є якісь виступ (навіть тротуар, поребрик - поруч з ним), канава, заглиблення в землі - скористайтеся цим природним захистом. Якщо поряд є якась бетонна конструкція - лягти поряд з нею.

Лежати потрібно, щоб знизити шанс попадання уламків. Осколки летять нагору і по дотичній.

При русі в укриття необхідно триматися подалі від багатопверхових / багатоквартирних будинків, так як уламки скла, так само небезпечні, як і уламки снарядів.

Якщо ви знаходитесь у міському транспорті, особистому автотранспорті

У разі, якщо обстріл застав вас у маршрутці, тролейбусі чи трамваї, машині – слід негайно зупинити транспорт, відбігти від дороги у напрямку «від будівель та споруд» та залягти на землю.

Огляньтеся і очима пошукайте більш надійне укриття неподалік. Перебігати слід короткими швидкими кидками відразу після наступного вибуху.

Не залишайтеся поруч із машиною (автобусом, тролейбусом тощо)! Якщо бити, то спочатку в машину (автобус, тролейбус тощо). Треба вилізти, краще з протилежного від обстрілу боку і не підводячись, повзком відійти далі, потім лягти.

Крім підвальних приміщень можна сховатися:

- У підземному переході;
- У будь-якій канаві, траншеї чи ямі;
- У широкій трубі водостоку під дорогою (не варто лізти надто глибоко, максимум на 3-4 метри)
  - вздовж високого бордюру або фундаменту огорожі;
  - У підземному овочесховищі, силосній ямі тощо;
  - У оглядовій ямі відкритого (на повітрі) гаража чи СТО;
  - У каналізаційних люках поруч із вашим будинком. Важливо, щоб це була саме каналізація чи водопостачання – у жодному разі не газова магістраль!

- У ямах-воронках, що залишилися від попередніх обстрілів або авіанальотів.
- У гіршому випадку – коли в полі зору немає укриття, куди можна перебігти одним швидким кидком – просто лягайте на землю і лежите, закривши голову руками! Переважна більшість снарядів і бомб розриваються у верхньому шарі ґрунту або асфальту, тому уламки в момент вибуху розлітаються на висоті не менше 30-50 см над поверхнею.

Отже, загальне правило: ваше укриття має бути хоч мінімально поглибленим і, разом з тим, має бути подалі від споруд, які можуть обрушитися на вас зверху при прямому влученні, або можуть спалахнути. Ідеальний захист дає траншея або канава (подібна до окопа) глибиною 1-2 метри, на відкритому місці.

Сховавшись у укритті, лягайте і обхопіть голову руками. Відкрийте рота - це убереже від контузії при близькому розриві снаряда або бомби.

Не панікуйте. Ви можете подумати - легко сказати, але треба постаратися це зробити. Займіть свою психіку чимось. Можна вважати вибуху: знайте, що максимум після 100 вибуху обстріл точно закінчиться. Можна спробувати подумки рахувати хвилини.

По-перше, це відволікає. По-друге, так ви зможете орієнтуватися в ситуації: артилерійський обстріл не триває вічно, максимум – двадцять хвилин авіаналіт – значно менше.

Після закінчення обстрілу (бомбардування):

Не поспішайте покидати укриття. Можливі поодинокі постріли. Залишаючи місце притулку, не поспішайте розслаблятися. Тепер уся ваша увага має бути сконцентрована собі під ноги! Не піднімайте із землі жодних незнайомих вам предметів: авіабомба, ракета чи снаряд могли бути касетними!

Бойові елементи часто розриваються при падінні, але можуть вибухнути пізніше, в руках – від найменшого руху чи дотику.

Вся увага – дітям та підліткам: не дайте їм підняти що-небудь з-під ніг!

У разі прийняття рішення про часткову евакуацію окремих категорій громадян, очікуйте повідомлення про визначення місцевою владою збірних евакуаційних пунктів.

У разі оголошення про початок евакуації громадяни прибувають на ЗПЕ або на місце збору перед відправленням на ЗПЕ.

Перед тим, як залишити житло, необхідно:

- зачинити вікна;
- вимкнути газ, воду і електрику;
- забрати продукти з холодильника.

З собою мати тривожну валізу:

- паспорт, військовий квиток, документи про освіту і фах, посвідчення про шлюб і народження дітей, пенсійне посвідчення та інші документи;
  - валізу (рюкзак) з одягом по сезону, постільною білизною, особистими речами і предметами гігієни, необхідними медикаментами;
  - гроші, цінності, продукти харчування і воду на 3 доби.

Документи, речі та продукти харчування рекомендується покласти в герметичні пакети або ємності.

Загальна вага речей не повинна перевищувати 50 кг на одну людину.

На одязі дітей мають бути нашивки з позначенням прізвищ, імен, по батькові дитини та її батьків, року народження, адреси постійного місця проживання, номерів телефону батьків.

У ході евакуації необхідно:

- виконувати усі розпорядження посадових осіб евакуаційних органів;
- дотримуватись дисципліни та порядку на маршруті руху, на транспорті і в районі розселення за новим місцем розташування;
- після прибуття до кінцевого пункту евакуації пройти реєстрацію;
- сприяти органам охорони громадського порядку і медичним працівникам;
- у разі необхідності надавати допомогу літнім та хворим людям.